Strategiplan for Rogaland Kunstsenter

2026–2029

ROGALAND KUNSTSENTER

Innledning

Strategiplanen 2026–2029 skal være Rogaland Kunstsenters felles veikart for de kommende årene. Den skal gi tydelig retning, bidra til prioriteringer og sikre at vi utnytter våre ressurser best mulig i en tid der kunst- og kulturfeltet står overfor betydelige utfordringer. Planen skal særlig bygge bro mellom våre vedtekter og de konkrete handlingene vi gjennomfører i hverdagen, formulert i de årlige handlingsplanene.

Med denne strategien ønsker vi å styrke Rogaland Kunstsenters posisjon regionalt og nasjonalt, sikre vår relevans for publikum, og bidra til å realisere Kunstsentrene i Norge (KiN) sin overordnede strategi om profesjonalisering, infrastrukturbygging og beredskap for kultur. Planen skal samtidig være et levende dokument – godt forankret i organisasjonen, og fleksibelt nok til å møte uforutsette endringer i økonomiske, politiske og kulturelle rammevilkår.

Bakgrunn

Rogaland Kunstsenter (RKS) er en kunstnerstyrt formidlings- og faginstitusjon for visuell kunst, etablert i 1978. Senteret er organisert som en forening med Norske Billedkunstnere Rogaland (NBK-R) og Norske Kunsthåndverkere Vest-Norge Rogaland (NKVN-R) som medlemmer. Virkeområdet er hele Rogaland fylke, og senteret er del av det nasjonale nettverket Kunstsentrene i Norge (KiN).

Kunst- og kulturfeltet i Norge står i dag overfor betydelige utfordringer: usikker finansiering, økende kostnader, endrede publikumsforventninger og press på offentlige støtteordninger. Menon-rapporten (2024) fremhever kunstsentrene som en kritisk infrastruktur for samtidskunst, men peker også på at mange sentre er underfinansiert og dermed sårbare. Samtidig understrekes kunstsentrenes rolle som kompetansesentre innen kunst i offentlig rom, Den kulturelle skolesekken (DKS) og som viktige arenaer for kunstnerisk utvikling og formidling.

På regionalt nivå peker både Regionalplan for kultur og idrett i Rogaland (2024–2036) og Stavanger kommunes plan for visuell kunst (2023–2027) på behovet for å styrke infrastrukturen for kunstfeltet. Ambisjonen er å gi Rogaland en mer rettferdig andel av statlige kulturmidler, samtidig som regionen skal hevde seg nasjonalt og internasjonalt. For det visuelle kunstfeltet i Stavanger er utfordringer som driftsmidler, atelier- og visningslokaler, samt behovet for økt internasjonalisering og mangfold tydelig identifisert.

I perioden 2021–2024 har Rogaland Kunstsenter stått midt i denne utviklingen. Pandemien satte i 2021 sterke begrensninger, men senteret maktet å opprettholde aktivitet gjennom tilpassede utstillingsformater og digitale løsninger. Fra 2022 kunne senteret igjen satse bredt, med et variert utstillingsprogram, inkludert Vestlandsutstillingens 100-årsjubileum, og nye internasjonale samarbeidsprosjekter. 2023 ble et år preget av flytteforberedelser og usikkerhet rundt lokaler, men med viktige utstillinger og styrket arbeid innen kunst i

offentlig rom. I 2024 ble RKS revitalisert gjennom ny daglig leder, flere prosjektstillinger og et mer helhetlig arbeid med programmering, formidling og kommunikasjon.

Hovedutfordringene i perioden har vært vedvarende usikkerhet rundt lokaler og flytteprosesser, sårbar bemanning, tilgjengelighet og publikumsutvikling, samt en sårbar økonomi. Samtidig har perioden bidratt til å styrke RKS' faglige profil, gitt ny energi til organisasjonen og åpnet for en mer bevisst strategisk tenkning om kunstsenterets rolle og relevans.

Om Strategiplanen 2026–2029

Rogaland Kunstsenter går inn i en ny fase. Etter flere år preget av omstilling, flytteplanlegging og ressursknapphet, står vi nå foran en unik mulighet til å styrke vår rolle som kunstnerstyrt institusjon og som en motor for samtidskunst i Rogaland.

Vi ønsker å være et sted der kunsten kan vokse fritt – et møtested for kunstnere, publikum og samfunn. Gjennom utstillinger, formidling, kompetansebygging og arbeid med kunst i offentlig rom vil vi skape nye forbindelser mellom det lokale og det globale, det nære og det utfordrende.

Vår ambisjon er å bygge en organisasjon som er robust, inkluderende og fremtidsrettet. Med etableringen av nye lokaler på Nytorget og en sterkere regional tilstedeværelse skal vi være en synlig og tilgjengelig ressurs for hele fylket.

Strategiplanen 2026–2029 er vårt veikart for denne reisen. Den bygger på vårt mandat, våre vedtekter og erfaringene fra de siste årene – og peker fremover mot en tydeligere, mer åpen og mer relevant rolle i kunstfeltet.

Strategiske satsingsområder 2026–2029

1. Et styrket kunstnerstyrt senter for samtidskunst i Rogaland

Rogaland Kunstsenter skal i strategiperioden 2026–2029 befeste og tydeliggjøre sin posisjon som et profesjonelt og kunstnerstyrt senter for samtidskunst i regionen. Med kunstnerstyrt menes at kunstnere har det formelle ansvaret for virksomheten gjennom representasjon i styret og andre beslutningsorganer som fastsetter senterets overordnede retning. Dette i motsetning til et kunstnerdrevet senter, der kunstnere primært står for den praktiske driften og utviklingen av aktiviteter.

Kunstsenteret skal videreutvikle de formelle strukturene og arenaene som sikrer kunstnernes innflytelse på programmering og strategiske prioriteringer. Målet er å opprettholde en drift preget av høy faglig kvalitet, og å skape et møtested for lokale, nasjonale og internasjonale kunstnere. Rogaland Kunstsenter skal være en plattform for kunstnerisk eksperimentering, samarbeid og formidling som bidrar til å styrke Rogalands posisjon på det nasjonale og internasjonale kunstfeltet.

Hovedmål:
Rogaland Kunstsenter skal sikre og videreutvikle seg som en profesjonell og kunstnerstyrt institusjon med høy faglig integritet og kunstnerisk frihet.

Delmål og tiltak:

- **Kunstnerisk styring og medvirkning**
    - Sikre kunstnerrepresentasjon i styre og faglige organer.
    - Invitere kunstnere til å delta aktivt i formidling og programutvikling.
    - Opprettholde og videreutvikle de årlige medlemsutstillingene.

- **Kunstnerisk frihet og samfunnsrolle**
    - Være en tydelig kulturpolitisk aktør på vegne av og i samarbeid med medlemsorganisasjonene.
    - Legge til rette for samfunnsaktuelle og kritiske prosjekter som speiler samtiden.
    - Fremme mangfold i valg av kunstnere og kunstuttrykk.
    - Delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk for samtidskunst.

2. Kunst for hele Rogaland – tilgjengelighet og publikum

Rogaland Kunstsenter skal gjøre samtidskunsten mer tilgjengelig og relevant for et bredt publikum. Vi satser helhetlig på tilgjengelighet – fysisk, sosialt og innholdsmessig – og sikre universell utforming i nye lokaler slik at alle kan delta på lik linje. Samtidig skal vi utvikle nye formidlingsformer som engasjerer ulike publikumsgrupper og skaper meningsfulle møter mellom kunst og samfunn.

Gjennom samarbeid med utdanningsinstitusjoner og utvikling av satellitter og regionale piloter utenfor Stavanger skal vi styrke forståelsen av samtidskunst og gjøre den tilgjengelig i hele fylket. Disse tiltakene skal bygge broer mellom by og distrikt og styrke Rogalands kunstinfrastruktur.

Satsingen er forankret i RKS' samfunnsoppdrag om å fremme samtidskunstens rolle som en åpen og kritisk stemme. Ved å senke terskelen for deltakelse og stimulere til nysgjerrighet og refleksjon skal RKS bidra til et mangfoldig, inkluderende og bærekraftig kunstfelt – lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Hovedmål:
Rogaland Kunstsenter skal gjøre samtidskunsten mer tilgjengelig og relevant for et bredt publikum både fysisk, digitalt, sosialt og geografisk.

Tiltak:

- **Publikumsutvikling og formidling**
  - Utvikle og ta i bruk nye formidlingsmetoder og digitale plattformer.
  - Øke besøkstallet og nå ut til nye publikumsgrupper.
  - Videreutvikle utstillingsprogrammet med høy kunstnerisk kvalitet og samfunnsrelevans.
- **Regional tilstedeværelse og samarbeid**
  - Etablere satellitter og regionale piloter utenfor Stavanger.
  - Samarbeide med utdanningsinstitusjoner på alle nivåer for å styrke forståelsen av samtidskunst.
  - Navigere mot og etablere samarbeid med regionale kunstinstitusjoner og aktører.
- **Tilgjengelighet og inkludering**
  - Sikre universell utforming av nye lokaler og digitale flater.
  - Arbeide aktivt med tiltak som fremmer mangfold, inkludering og lav terskel for deltakelse.

3. Kompetanse og infrastruktur for fremtidens kunstfelt

Rogaland Kunstsenter skal være et kraftsenter for kompetanseutvikling og profesjonalisering av kunstnere i regionen. Vi legger til rette for faglig vekst gjennom kurs, veiledning og rådgivning som styrker kunstnernes forutsetninger for bærekraftig praksis.

Et sentralt satsingsområde er videreutviklingen av DKS-Lab som nasjonalt forbilde for kunstformidling til barn og unge. RKS skal også styrke sin rolle innen kunst i offentlig rom, og være en ressurs for kunstnere, kommuner og utbyggere i utviklingen av kvalitativt sterke prosjekter.

Et fremtidsrettet kunstfelt krever solide strukturer og samarbeid. Gjennom partnerskap med kommuner, fylkeskommunen, utdanningsinstitusjoner og andre aktører skal RKS bidra til å bygge en regional infrastruktur som fremmer produksjon, formidling og kompetansedeling – og legger grunnlaget for et bærekraftig og inkluderende kunstfelt i Rogaland.

Hovedmål:
Rogaland Kunstsenter skal være et regionalt kraftsenter for kompetanse, profesjonalisering og utvikling av bærekraftig infrastruktur for samtidskunst.

Tiltak:

- **Kompetanseheving og faglig utvikling**
  - Tilby veiledning, kurs og rådgivning for kunstnere i hele fylket.
  - Videreutvikle DKS-Lab som nasjonalt forbilde for formidling til barn og unge.
  - Videreutvikle og støtte opp om kunstnerinitierte DKS-prosjekter.
  - Støtte kunstneropphold og residensprogram.
- **Infrastruktur og samarbeid**
  - Bygge regionale partnerskap mellom kommuner, fylkeskommunen, utdanningsinstitusjoner og kunstinstitusjoner.
  - Etablere digitale og fysiske verktøy som støtter samhandling, produksjon og formidling.
  - Styrke den regionale infrastrukturen som muliggjør kunstnerisk innovasjon, produksjon og publikumsutvikling.
- **Kunst i offentlig rom (KIOR)**
  - Utvikle RKS som regionalt nav for kunst i offentlig rom.
  - Videreføre arbeidet med regional KiOR-strategi.
  - Bistå KiN i nasjonal sertifisering og kompetanseheving av kunstkonsulenter.
  - Tilby rådgivning til kommuner, fylkeskommunen og utbyggere.

4. En robust og bærekraftig organisasjon

Rogaland Kunstsenter skal være en solid og profesjonell organisasjon som sikrer kontinuitet, kvalitet og utviklingskraft over tid. Forutsigbar økonomi og tydelige strukturer er avgjørende for å realisere et ambisiøst kunstnerisk program og ivareta ansatte, samarbeidspartnere og publikum.

Flytteprosessen og etableringen i det nye kunstkvartalet på Nytorget gir en unik mulighet til å styrke organisasjonen. Gjennom robuste interne systemer, digital infrastruktur og bærekraftige arbeidsforhold skal RKS stå bedre rustet til å møte fremtidens behov.

Bærekraft skal være en integrert del av virksomheten – økonomisk, sosialt og miljømessig. Dette innebærer langsiktig planlegging og ansvarlig ressursbruk, et trygt og inkluderende arbeidsmiljø, samt miljøbevisste valg i drift og produksjon. Slik skal RKS fremstå som en fremtidsrettet og ansvarlig aktør i det nasjonale kunstfeltet.

Hovedmål:
Rogaland Kunstsenter skal bygge en profesjonell, stabil og bærekraftig organisasjon som gir trygge rammer for ansatte, kunstnere og samarbeidspartnere.

Tiltak:

- **Organisasjonsutvikling og drift**
  - Etablere tydelige roller, ansvar og rammer internt.
  - Utarbeide personalhåndbok, HMS- og beredskapsplan samt styrke de administrative rutinene.
- **Økonomi og ressursforvaltning**
  - Jobbe for å styrke det økonomisk grunnlag gjennom økte driftsmidler og alternative inntektskilder.
  - Sikre langsiktig planlegging og forutsigbar finansiering.
- **Bærekraft og arbeidsmiljø**
  - Integrere økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft i alle deler av virksomheten.
  - Fremme likestilling, mangfold og trygge arbeidsforhold.
  - Redusere miljøavtrykk gjennom bevisste valg i drift, transport og produksjon.